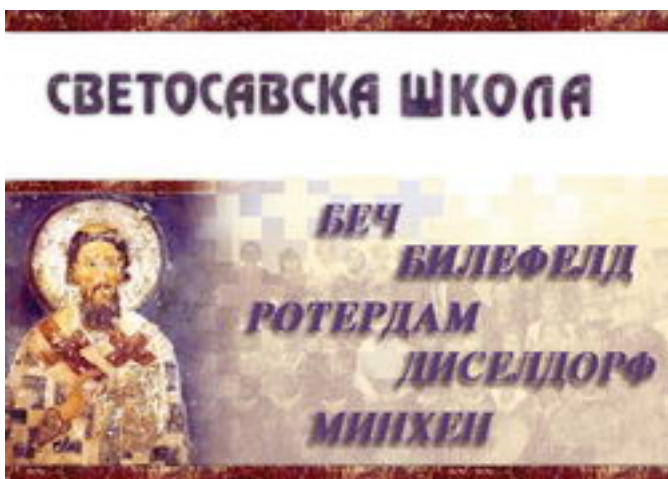

PREDLAGAČ:
SRPSKI SABOR DVERI, BEOGRAD

Opis problema

Osnovni problem sa kojim je suočena Srpska pravoslavna crkva u dijaspori, kao i srpska država i dijaspora u celini danas, mogao bi se definisati kao problem strateškog prenošenja nacionalne odgovornosti za život i opstanak svoje Crkve i naroda u dijaspori sa starijih na mlađe generacije. Ukoliko je rešen problem postojanja bogoslužbenog prostora i propratnih prostorija za funkcionisanje parohijske zajednice, ili srpskih udruženja i institucija u dijaspori, nedostaje osmišljena strategija pristupa mlađim generacijama kako bi se one više vezale za svoju Crkvu, a time i očuvale vlastiti nacionalni identitet. Takođe, nismo dovoljno angažovali i umrežili postojeće ljudske resurse u dijaspori na korist naše Crkve, države i naroda, iz najrazličitijih razloga: srpske nesloge, prezauzetosti i brzine života i odsustva plana rada. Sve ovo nije moguće učiniti bez direktnog, planskog, organizovanog i kontinuiranog rada sa parohijanima, odnosno našim ljudima u srpskoj dijaspori.

obzirom na postojeće izazove u radu svih srpskih crkvenih opština u dijaspori, kao i na preopterećenost parohijskih sveštenika, potrebno je ponuditi novi, dodatni model kulturno-prosvetnog rada u parohijskoj zajednici, koji bi sa blagoslovom i duhovnim starateljstvom naše Crkve bio na korist celoj parohijskoj zajednici i srpskom narodu u rasejanju u celini. Dosadašnji brojni duhovni i kulturni programi koje je naša Crkva organizovala odigrali su ogromnu ulogu u očuvanju nacionalnog identiteta našeg naroda, ali čini se da ta forma neće biti dovoljna da iznedri model našeg opstanka. Problem svih tribina, duhovnih akademija i predavanja je u tome što su to jednosmerni događaji, gde publika ostaje pasivna, i posle toga, najčešće, nema konkretnih plodova rada do sledećeg događaja. Potreban nam je novi vid organizacije programa koji bi ponudio neposredno upoznavanje među učesnicima, razmenu mišljenja, dijalog, dogovor o prioritetima i zajednički rad na ostvarenju dogovorenih projekata. Tako nešto može da ponudi samo jedna vrsta škole.

Opis predloga rešenja problema

Rešenje za postojeći organizacioni problem može biti:

- 1)** kontinuitet aktivnosti (važno je da se programi održavaju u kontinuitetu, a ne sporadično i bez dugoročne vizije cilja i plana rada)
- 2)** ciklus tribina (jednom mesečno, ne računajući tri letnja meseca, organizovati dolazak tima predavača iz Otadžbine ili dijaspore u parohijsku zajednicu)
- 3)** podela na javne i interne programe (isti tim predavača koji dolazi da održi određeni program čini to na javnom skupu – po dosadašnjem modelu, i na internom saboru, za odabranu grupu mladih ljudi i drugih članova parohijske zajednice, po izboru nadležnih parohijskih sveštenika)

-
- 4)** tim predavača (podrazumeva jednog ili više uglednih stručnjaka za određenu oblast, saradnika i članova Srpskog sabora Dveri, koji dolaze jednom mesečno)

5) mentorski rad parohijskih sveštenika i tima predavača (uspeh ovog projekta najviše zavisi od mentorskog rada sa polaznicima, koji nisu samo pasivni primaoci određenih znanja, već aktivni učesnici u programu, koji su praćeni duhovnom i stručnom podrškom od početka do kraja rada Škole).

Šta je to Svetosavska škola?

Svetosavska škola označava onaj deo programa u okviru pomenutog redovnog ciklusa tribina koji se odvija u internom kontekstu. Svetosavska škola postoji sa blagoslovom nadležnog Episkopa i parohijskog sveštenika. Njeni polaznici se prethodno biraju iz redova srpske dijaspore, posebno mlađih generacija, a na preporuku parohijskih sveštenika, kao i iz redova onih koji se zainteresuju za rad Škole posle javnih predavanja. Program jedne Svetosavske škole traje godinu dana. Svetosavsku školu (predavače i plan rada) predlaže Srpski sabor Dveri, u saradnji sa parohijskom zajednicom koja daje polaznike i prostor za Školu. Troškove organizacije Svetosavske škole (putni troškovi i honorari predavača) se obezbeđuju putem donacija.

U Svetosavskoj školi uče se sledeće uvodne teme na osnovnom nivou:

- 1. Veronauka**
- 2. Srpski jezik, pismo i književnost**
- 3. Srpska istorija, kultura i umetnost**
- 4. Srpska državotvornost i geopolitika**
- 5. Ličnost, brak i porodica**
- 6. Izazov informatičke civilizacije**
- 7. Značaj parohijske zajednice**
- 8. Srbi u svetu**
- 9. Saborni rad**

Šta je krajnji cilj Svetosavske škole?

Svetosavska škola za cilj treba da ima sledeće rezultate:

- da aktivira neaktivirane unutrašnje potencijale parohijske zajednice
  - da od probuđenih članova parohijske zajednice, kroz pravoslavno-nacionalno obrazovanje i saborni rad, napravi operativnu grupu za sve potrebne misionarske i nacionalne aktivnosti u dijaspori

  - da iz svojih redova iznedri buduće đakone, sveštenike, crkvene odbornike i druge duhovne i nacionalne delatnike i da svršeni polaznici Svetosavske škole preuzmu određene odgovornosti u životu i radu parohijske zajednice

  - da lokalna Svetosavska škola nakon jednogodišnjeg školovanja ponudi i realizuje dalji plan rada kulturno-prosvetne delatnosti parohijske zajednice
-
- da iz svojih redova osposobi instruktore za vođenje druge i sledećih godina Svetosavske škole
  - da u budućnosti formira Srpski kulturni centar u svojoj sredini (sa bibliotekom, informativnim centrom, salom za predavanja i drugim prpratnim programima)
  - da svoje polaznike poveže sa Otadžbinom i redovno šalje na različite događaje u Otadžbini
  - da svoje polaznike poveže sa drugim Svetosavskim školama i ostalim srpskim organizacijama u dijaspori, radi upoznavanja, međusobnog posećivanja i zajedničkog rada
  - da sveukupnim svojim postojanjem i rezultatima posluži na korist svojoj Crkvi i narodu u dijaspori.

Predlog konkretizacije ideje Svetosavske škole

{xtypo_dropcap}Š{/xtypo_dropcap}kola je počela sa radom u oktobru 2008. godine u tri srpske crkvene opštine u Evropi (Beč, Minhen i Rotterdam). U pitanju je, dakle, jedan program mesečno (od oktobra 2008. do juna 2009, ukupno 9 radnih vikenda, tj. meseci).

U planu je rad za jedan vikend mesečno u jednom gradu (ukupno tri grada za sada i nekoliko novih u najavi), a možemo se dogovoriti da Svetosavska škola bude u kontinuitetu svake nedelje ili svake druge nedelje, a da ostale termine popunimo sa predavanjima lokalnih ili obližnjih stručnjaka za srodne teme, kojih svuda svakako ima i to izuzetno visokog kvaliteta, ali nisu umreženi u jedan ovakav projekat. Oni bi bili predavači-volonteri iz tih sredina i održavali bi kontinuitet Škole između dolazaka glavnih predavača.

Kako bi sve to trebalo da izgleda u praksi:

Jedan dolazak gosta-predavača bi podrazumevao putovanje u petak za dogovoreni grad, održavanje interne učionice u subotu sa odabranim polaznicima i javno predavanje u nedelju posle Liturgije (plus eventualno dodatni čas Škole u nedelju popodne ako je potrebno), nakon čega bi sledio povratak, jer većina ljudi ima poslovne obaveze od ponedeljka.

Jedan radni dan Škole od tri časa po 45 minuta bi podrazumevao predavanje na zadatu temu, odgovaranje na pitanja polaznika, plus osmišljavanje neke vrste kreativne radionice sa njima i davanja određenih zadataka koji bi bili praktične prirode.

Ovaj vikend-program važi za jedan grad, a onda bi se isti dvodnevni koncept ponovio u još koliko treba drugih gradova neki sledeći vikend (u prvoj fazi u tri navedena probna grada). Razlog za ove vikend-varijante, a ne posete gradovima u nizu, jeste i prezauzetost predavača koji ne bi mogli ostati preko nedelje, kao i uspešnost organizacije u lokalnu gde je vikend najbolji slobodni termin za polaznike Škole.

Pozivamo sve zainteresovane pojedince, organizacije i srpske crkvene opštine u evropskom

rasejanju za učešće u radu Svetosavske škole u narednom periodu da se jave nadležnim koordinatorima u ime Srpskog sabora Dveri:

Kontakt:+381 (0)11 32 37 362; infodveri@verat.net

(Zoran Radojičić, Dušica Brković i Boško Obradović).

U Beogradu, oktobar 2008.